

SAMOBORSKI LIST

Glasilo za lokalne interese.

God. IX.

U Samoboru, 14. lipnja 1914.

Br. 24.

Izlazi svake nedjelje. PRETPLATA na četvrt godine za domaće K 1.70, za vanjske K 2, za inozemstvo K 2.25. Pojedini broj 16 šilira.

Vlasnik, izdavaatelj i odgovorni urednik:
DR. MJO JURATOVIĆ.

OGLASE prima uprava prema cjeniku. Za oglase, koji se više puta uvraćaju, daje se znatan popust. Rukopisi se ne vraćaju.

Iz trgovačkog zastupstva.

(Sjednica održana dne 12. o. m.)

Od strani kot. oblasti prisustvuje sjednici kot. predstojnik g. Josip Stiplošek.

Prisutni zastupnici: Bedenić, Herceg, Dr. Horvat, Hrčić, Dr. Juratović, Kleščić, Medved, Norčić, Presečki, Razum, Reizer st., Reizer ml., Šimec, Tkalčić i Zjalkić.

Sjednici prisustvuje dosta veliko slušateljstvo, koje napeto iščekuje tok sjednice.

Načelnik Mirko Kleščić otvara sjednicu i pozdravlja prisutne.

Načelnik Kleščić moli kr. kot. predstojnika, da zaprisegne novoizabranoga trg. zastupnika Milana Zjalkića, župnika.

Isti bude nato zaprisegnut sa povicima „Živio“.

Zast. dr. Ojuro Horvat moli za riječ prije dnevnoga reda, te predlaže, da se radi važnosti pitanja, koje se imade oretresti, ova sjednica najprije pretvori u konferenciju radi dogovora zastupstva.

Jednoglasno se prima, te slušateljstvo izlazi iz dvorane.

Nakon kratke konferencije bude slušateljstvo pozvano u dvoranu.

Načelnik Kleščić stavlja na dnevni red prvu točku:

Uspostavu bilježnika Čopa.

Načelnik čita opis kr. zemaljske vlade, kojom se bilježnik Josip Čop uspostavlja na stolicu bilježnika trgovišta Samobora, te se njegovo šest mjesечно umirovljenje prekida, jer da je zdrav, sa nalogom, da ga se odmah uvede u njegovu bilježničku službu.

Zast. dr. Ojuro Horvat: Slavni odbore! Svi dobro znamo, koliko je naše građanstvo pretrpjelo trzavica i neugodnih časova na-

kon pronevjeranja na trgovačkom poglavarstvu, koje se otkrilo prijašnje godine. Ovo zastupstvo uzimalo je uvijek odlučno stanovište protiv bilježnika Čopa, jer je protiv njega kao svoga činovnika zahvatilo posvemašnje nepovjerenje. Ovo je zastupstvo sa većinom i neznatnim iznimkama poduzimalo česte i energične korake kod viših oblasti, imajući uvijek uza sebe ogromnu množinu svega općinstva, da se bilježnik Čop više ne vrati na svoje mjesto. Tomu svojem stanovištu mora ovo zastupstvo i danas ostati vjerno.

Danas predieži nam konačno rješenje visoke zem. vlade, prema kojoj imademo dužno poštovanje i najdublji respekt.

Govoreći u smislu malo prije održane konferencije, gdje je naglašeno, da se je ovo zastupstvo previše angažiralo protiv bilježnika Čopa, a da bi moglo s njime raditi, a opet se treba pokoriti rješidbi vis. kr. zem. vlade, iznosim predlog konferencije, neka cijelo zastupstvo jednoglasno položi svoje mandate.

Tako će u kratkom vremenu doći do ponovnih izbora i tu neka odluči volja Samoborskog općinstva. Zadaća sadašnjega zastupstva time bi bila riješena. (Svesrano odobranje.)

Zast. Presečki počma govoriti proti ovog predloga, spominje sudove i paragrafe, prijašnjega kot. predstojnika i dr.

Zastupstvo sluša ga kratko vrijeme i najednoć digne se u tili čas 12 zastupnika i ostavlja mirno dvoranu. Sjedjeti ostali su samo E. Presečki, Reizer st. i Reizer ml.

Načelnik Kleščić zaključuje na to sjednicu, jer nema dovoljno zastupnika.

Domaće vijesti.

Ispiti. Ispiti na ovdalnoj pučkoj školi bit će 24. i 25. o. m. 24. lipnja prije podne bit će ispit u I. i II. obospolnom razredu i u III. razredu dječaka; poslije podne u IV. i V. godištu dječaka i muškoj opetovnici. — 25. lipnja bit će ispit prije podne u III. razredu djevojačkom, IV. i V. razredu djevojčica i ženskoj opetovnici.

U begrtskoj školi obaviti će se ispit 28. lipnja. Zaključak školske godine sa svečanom Te Deumom i dijeljenjem nagrada odličarima bit će 30. lipnja.

Dar školskoj mladeži. Pogl. gosp. Dr. Rudolf Horvat, kr. kot. sudac u Samoboru, sjetio se i opet mladeži samoborske škole. Darovao je svotu od 20 K, da se njome doživotno zvrčane u društvo sv. Jeronima jedan dječak i jedna djevojčica iz najvišeg godišta, koji su najbolje napredovali u naukama. — Na ovome daru zahvaljuje u ime nadarenih: ravnateljstvo škole.

Crkvene vijesti. Sutra u 1/2 8 sati jest prva pričest za mladež domaće škole i svih škola župe Samobor. Poradi te svečanosti nije druga sv. misa u 1/2 9 već u 9 sati.

U ponedjeljak 15./6. jest Vidovo. Sv. misa služiti će se taj dan u kapeli sv. Vida na Vrhovčaku u 8 sati. Proštenje se održava iduću nedjelju 21./6. Na taj će se dan služiti sv. mise u 8 sati, i pjevana u 1/2 11.

U petak dne 19./6. jest blagdan Srca Isusovog. Pjevana sv. misa bit će u župnoj crkvi u 9 sati. Do sad je bio običaj, da se procesija u proslavu toga blagdana održavala u nedjelju iza toga, no kako je ljetos te nedjelje Vidovsko proštenje to će se procesija morati održavati na sam blagdan srca Isusovog.

M. Lang: Samobor.

Narodni život i običaji.

U ovom izlasku svesci Zbornika za narodni život i običaje južnih Slavena, čitamo ga izlasku bogatstvu akademije, sastavlja g. Milan Lang s opisivanjem života i običaja u našem domaćem trgovištu. U ovoj svesci čita nam zabave sopsa, razgovore i zabave sretnih ljudi, momčade i djevojačke zabave, pa dječje igre. Naogli čitajući ove dječje igre i sjećanje će se prelatiti djetom u doba svega djetinstva, dok su i njega oduševljavale te igre i ispunjale mu djetu svjetom svojom pjesnjom. O ovome se dijelo svjetom s našim okruženjem, družicama, braćom i sestre, prostom ili rističama, plemićima, saim igrama: mačka i miša, ričaraja, traga momaka, gošćinaka, igre s loptom, evinkajna, klovačkajna, spektakla, čitajući i mnogim drugima, čine naše dječje ispunjaju vrijeme svoje djetosti.

Najveći glavni dio ovoj svesci zaprima poglavje o svirki, pa o pjesmi i popijevki. Kroz prirodu što okružuje Samobor, stiče svo i na njegove stanovnike; sate je i maštaju ota pravoga Samobora njegova volja i vesela čas. Puz je šeta i dopunje, a popijevka mu je vjerna i miša drugarica, koja mu zasleđuje časove

života, i s kojom se on obično služi. I stare i najstarije popijevke još su sačuvane u potomstvu, jer su stari bilježili pjesme i sašli pjesmarice, iz kojih još danas mladost pjeva. Tho izmišlja srije sa popijevke ne može se znati. Mladji su ih prihvatili od starijih. Za neke se pjesme govori da potječu od Livadića, ali nemo zato sigurne potvrde. — Lang črži, da su pjesme pjesmarice započele u doba Herovičeva učiteljovanja, a mi bismo mogli samo da potvrdimo ovo mišljenje, jer nam je i samima dopalo do ruku nekoliko crkvenih pjesmarica upravo krasnopolno pisanih, a iz godina Herovičeva staltovanja u Samoboru. Koliko se možemo sjetiti, bilo je u ovim pjesmaricama i popravaka rukom Herovičevom.

Lijepa, operna je zbirka pjesama, što nam je g. Lang pripočaja u svome djelu. Pjesme, koje bi dugim strom vremena iščezle, ili bi promijenile mnogošta i na obliku i na napjevu, sačuvane su nam u ovoj knjizi u tekstu i priloženim u notama. Djetu se ne; crkvene i na ljubavne, najpuno različite i lijepje pa najjed na dječje pjesme. Do čitajući noga razabriti, kolik je to posao, i tači čemo, da ova oduševljavaju zbirka broji preko 60 crkvenih popijevki, a svjetom preko stotinu, pa moramo doista biti zahvalni autoru na tolikom trudu i na-

poru, što ga je služio, da nam sačuva ovo dječovsko blago naše narodne poezije. U zbirku crkvenih pjesama ušle su samo takve, koje se ne nalaze u tiskanom crkvenim pjesmaricama ili se pjevaju drugačije nego li je ondje sablijeno. U ovome dijelu našimo između ostalih poznate stare božićke pjesme, samoborske specijalitete kao: Denes je narodjeno, Marija se majka trudi, Kad Deva Boga rodila, O pastiri verni čuvari, Pastiri stane se! Miško taj stojš, Nat vesela ova noć, Ta zvezda nam je izšla i t. d. onda dolaze uskraje, marijanske, bistričke i druge prigodne.

Od svjetakih popijevaka sablijene su sve, što se u nas pjevaju, pa i takve starije prirode, što se danas više ne čuju, ali ih se ipak neki stari sjećaju iz prošlih dana. Dosta će biti ako spomenemo popularni Gumbell gumbell. Ah prelepi tulipani i Cell svat nek zna... Pretuče kada nam nastaje, Lepo puše tog jekuraki.

Budu li prilike, rado bismo neke narodne pjesme prelatili, da se vidi naša srbna samoborska poezija. Oglasujući ova svesku moramo i opet priznati, da g. Lang piše jedno djelo, kojim će zadužiti naš Samobor, a nastavlja ga jednakiim marom i svjetom, tako ga je i započeo. Knjigu od ota preporučujemo.

Vojnička vijest. Njegovo Veličanstvo imenovalo je pukovnika-auditora Josipa Bučara vijećnikom višeg vojnog sudišta u Beču.

Predaja opć. ureda. Jučer predao je trgovački načelnik g. M. Kleščić ured u ruke bilježnika Čopa u prisuću kot. predstojnika g. Stiploška. U blagajni prodatna je gotovina od 4234 K 60 f.

Prva sv. pričest. Jučer je jedan dio školske mladeži bio kod ispovijedi, a danas su ovi učenici primili prvu sv. pričest.

Premještanje. Kot. pristav Dragan Albrecht premješten je iz Jaske kot. oblasti u Vinkovce.

Cvijeće za općinu. Gđa. Josipa Paar, poznata marna vrtlarica u Samoboru, darovala je za opć. park raznog cvijeća od najboljih vrsta.

† **Ana Lugarić,** kćerka umir. učitelja umrla je ovdje u 25. godini, i sahranjena u nedjelju na ovdšnjem župnom groblju. — Laka joj zemlja.

Zabava pjev. društva „Graničar“ u Bregani, koja je bila zakazana za Tijelovo poslije podne u gostionici Kalin, odgođena je radi nepovoljnog vremena.

Dozvola za ograničeno točenje vina. Dozvola za ograničeno točenje vina podijeljena je g. Hinku Saueru u Gajevoj ulici br. 5.

Izbor zastupstva općine Podvrh. Kako saznajemo, podnesen je utok protiv izbora po nekojim žiteljima iz sela Rude i iz Cerja.

Uboške potpore. Sve više učestaju molbe za potporu kod naših općinskih poglavarstva. I naša općina ima gotovo kod svake zastupničke sjednice rješiti po nekoliko takovih molba. Na odbijene molbe obično slijedi onda utok na višu oblast. Da se ovi utoci mogu riješiti u pravo vrijeme, lađao je upravni odbor županije zagrebačke odredbu, prema kojoj se ima ubuduće:

1. molitelj pregledati u pogledu njegove privredne sposobnosti po oblasnom ličniku, te ličnički nalaz priložiti spisu.

2. U svakom se slučaju imade priložiti izvjesnica o obiteljskim i imućstvenim prilikama molitelja.

3. Imade se glede visine potpore staviti prijedlog.

Osim toga je određeno, da se svi poslovni komadi, koji se odnose na uboške potpore, imadu prešao preko reda rješavati.

Raspisan upisnik o porezu na javno polaganje računa obvezanih poduzeća i društva te otpadajućem na nj opć. dohodarskom prirezu za godinu 1914., izložen je na javni uvid u općinskoj kući kroz B. dana od 9.—16. o. m.

Sjednica opć. zastupstva Sv. Martin. Za 18. lipnja sazvana je sjednica opć. zastupstva u Galgovu. Na dnevnom je redu: popravak općinske ceste Galgovo-Fatašak do medje općine Podvrh; isplata tražbine gđj. Dragojji pl. Pramsperger za pijesak na općinske ceste; izbor osobija mjesnog suda (mjesnog suca, zamjenika mu i priseznika) za trogodišnju periodu od 1. srpnja 1914. do 30. lipnja 1917., zatim kopanje bunara kod škole u Rakov u Potoku, otpis bolno-opkrbnih troškova i neke molbe za potporu.

Gradnja opć. kuće u Desincu. Za novogradnju općinske kuće u Desincu, kotar Jaske, sa troškom od 24.724 K raspisuje se jeftinba na 17. lipnja u 10 sati prije podne kod kotarske oblasti u Jaski.

Propisnik općinske potrošarine. Žup. upravni odbor opazio je, da mnoge općine nemaju ni do danas odobrena cjenika i propisnika po sv. vlad. odjelu za unutrašnje poslove. Kod nekih se općina ubire potrošarina po maksimalnom cjeniku, izdanom po sv. vlad. god. 1877., a kod nekih i veće pristojbe, a bez odobrenja. Svaka je općina dužna, da si sačini propisnik i cjenik u pogledu opć. potrošarine. Ako si kani ustanoviti veće pristojbe, ima

se ovo posebno obrazložiti i ishoditi odobrenje, a za to je nužno:

1. Općinsko zastupstvo ima zaključiti sam cjenik u okviru maksimalnog cjenika ili, ako ga kani prekoračiti, obrazložiti svoju nakanu.

2. Propisnik i cjenik ima se dati na mnijenje trg.-obrtnoj komori u Zagrebu.

3. ...aključak zastupstva i mnijenje komore ima se podnijeti putem žup. upravnog odbora zem. vladi.

Platice na kolima imaju se po novim propisima uvesti do 1. siječnja 1916. Da budu vlasnici kola upozoreni, da se za vremena i kod eventualnih popravaka ravnaju prema odnosnim ustanovama imat će se vladina naredba od 5. rujna 1912., svaki mjesec proglasiti. Osim toga će se ova odredba dostaviti oružničkim postajama, nadcestarima, cestarima, pa područnim kolarima i kovačima.

Opao u vodovodnu grabu. Alojz Biščan, učenik pučke škole, zagledao se previše u vodovodnu grabu u Samostanskoj ulici, izgubio ravnovjesje i pao u nju. Kako je u jarku bilo dobrano vode, izvučen je mali Biščan iz jame mokar ko miš. Srećom je ostao pošteđen od svake druge nezgode.

Otprema putnika u Kanadu. Kr. zem. vladi došlo je do znanja, da u posljednje doba nekoncesionirano parobrodarsko društvo „Allan Line“ otprema mnoge iseljenike iz Austro-ugarske Mornarhije putem Antwerpena u Kanadu. Otpremom se ovom bave putne poslovnice „Anglo-Continental“ u Bazelu i Rotterdamu, koje su u Wienu stajale u svezi sa poslovnicom Austro-Anglo, koja je međjutim zatvorena, a ustanovljeno je, da su ove poslovnice podržavale sveze s agentima u Hrvatskoj i Slavoniji. Oblasti su pozvane, da pripaze na ove agente, i da protiv krivaca najstrože postupaju.

Ukrali živoderu kože. Franjo Iličić, živoder u Obrežu, kotar Sv. Ivan Zelina, imao je više govedjih koža od utamanjenih goveda. Za to je doznao cigani Ivan Turčević i njegova prilježnica Jana Sokolović iz Žerjavina kot. Sv. Ivan, pa kad su kod živodera radili kao nadničari, ukrade mu jednu kožu od vola, a jednu od krave. Cigani su kožu prodali Josipu Skendroviću iz Samobora za 33 K, kao svoju vlasnost. Prijava je učinjena kot. sudu.

Prevara. Za zidara Antuna Jerića, koji je u području našeg kotara počinio više prevara, opet je ustanovljena jedna nova. On je seljakinju Katu Horvat iz Kupljenova prevario za 120 K. Prijava je podnesena kotarskomu sudu u Samoboru, gdje se ova fina plitica već nalazi u istražnom zatvoru.

Svidjelo im se tuđe guske. Joso Puhalo i brat mu Stanislav iz Kalinovice opaziše kraj gnojnice u selu Rakitju dvije mlade guske. Ni pet ni šest, uhvatiše braća guske, pa s njima u biljeg. To je opazio vlasnik Vinko Vrčković, koji se odmah sa susjedom dao u potjeru za Puhalima koje su dostigli i oteli im guske. Braća Puhalo odgovarat će radi ovog čina sudu.

Htio se voziti na biciklu. Šegrt Franjo Stunković htio se voziti na biciklu, a nije mogao doći do njega, da pokuša tu majstoriju. Naposlijetku je uzeo sa dvorišta zidara Adolfa Paara jedan stari bicikl, pa se počeo voziti. Paar je šegrtu prijavio stražaru, koji ga je odveo u aps. Pošto je Stunković iskazao, da si je bicikl samo našas posudio, a da nije imao namjere da ga ukrade, već ga je htio da vrati; osim toga je ovo konstatovano i drugim izvidjajima, pušten je Stunković na slobodu s opomenom, da se okani ubuduće ovakog nepovlasnog posudjivanja.

Ciganska pustolovina. U Bistracu živi ciganin Miko Nikolić, koji ima kćer Julu. Ova je savršila mozgom mladom ciganinu Blažu Sokoloviću, koji inače nastava u Zaboku. Prevelika je bila daljina za ljubijemom Blažu iz Zaboka, da svaki čas skoči do svoga ciganskog zlatu u Bistracu, koliko mu je to puta srce zaželjelo. Za to je odra-

čio, da učini toj daljini kraj, pa da povede lijepu Julu u svoj ciganski šator, da mu bude vječnom pratilicom u životu. Tajnu svoga srca otkrije on svome ocu Mišku Sokoloviću. On da ne može živjeti bez ciganice Jule, i otkad je prvi put vidje na svome ciganskom proputovanju kroz Bistrac, odonda ko da su ga vračare očarale. Otac ko otac, zabrinut za teške boli svoga sina, dade se odmah na put u Bistrac i ondje ispriča i Julu i njenom ocu Miki Nikoliću, kakvi su ga poslovi doveli u Bistrac. Njegov put nije ostao bez uspjeha, jer se Jula brzo odlučila, da svoje srce daruje ciganinu Blažu iz Zaboka. Sretan je bio Blaž, a sretan i njegov otac Miško Sokolović. 23. svibnja, u najljepšem mjesecu, kad cvirče i lihav slavi slavije, obavilo se vjenčanje Jule i Blaža. Gorba je bila neobično sjajna, jer Miško Sokolović nije štedio s novcem, blažen da je sinu našao baš po srcu drugaricu. On je i sam žrtvovao sve za tu gozbu; neka se zna, kad on ženi sina! To gošćenje nije trajalo tek jedan dan, već punih osam. I kad se je Jula imala da najlepše udomi u Sokolovićevih, njezin otac Miko dodje s kolima, stavi na njih kćer Julu i odmagli s njom cestom prema Odri. Vozio se ko lila, a Sokolovići gledahu za njom tužna srca, ne mogavši se u prvi čas snaći, što se to zbiva. Kako sve do danas nema Jule natrag, doputovao je ciganin Miško Sokolović iz Zaboka u Samobor i ovdje kod kotarske oblasti stavio prijavu protiv Mike Nikolića iz Bistraca i zamolio potragu.

Na gozbu sam potrošio svega «kupa 146 K. — ispričao je Sokolović u zapisnik — a Miko Nikolić uzeo je 30. svibnja kćer Julu i pobjegao prema Odri. Molim da se za njime odredi potraga po Odri i Vukovini. Joso Nikolić, ciganski kapetan u Odri, mrči će potanje o svemu znati».

Potruga je određena službeno, ali i Blaž nema mira, pa i on traži svoju Julu u području Odre, jer veli, da ne može bez nje živjeti . . .

Tat sa hijebovima kruha. Kuća Ivana Sabarića u Rakitju stoji osamljena među grmljem. Za to on višeput izlazi u noći napolje, jer se uvijek boji, da bi mu mogli doći tatovi u pohode. Tako je i prošlog utorka u noći iza ponoći izašao napolje, kad opazi, da se nešto miče nedaleko njegove komore. Sabarić počne vikati, ali neki nepoznati čovjek nije se ni na njanje na njegovu viku obazirao, već držeći nešto u ruci, hrzao dalje. Sabarić brzo skoči u kuću, iznese pušku i opali. Tat se prestraši, baci od sebe 4 komada hijeba, koje je već bio ukrado, a s petim utiče. Osim toga je odbacio i sjekiru, s kojom je provalio u komoru.

Oružnici vode izvidjaje, da se dozna tko je bio taj tat sa hijebovima kruha.

Statistika sajma. Na tjedni sajam prošle subote dotjerano je 357 kom. svinja od čega je prodano 140 komada.

Umrli u Samoboru od 7. do 14. lipnja.

Anka Lugarić 25. god. Obrtnička ulica, sušica.

Katarina Čakančić, 35 god., Rudarska draga, sušica.

PROSVJETA.

Crkveno pjevanje na Tijelovo. Kod svečane sv. mise u župnoj crkvi izvela je naša „Jeka“: „Staroslavensku misu“ sa muški zbor od Dragutina Kukle i „Zdravo Marijo“, mješoviti zbor sa solima uz pratnju orgulja od Frana Hričića.

Pokojni Kukle poznat je kao dobar skladatelj svjetovnih i crkvenih pjesama. U ovoj se misli opazuju sve vrline njegovih radova: svježja harmonija, dobra ritmika, vrana obrada teksta i dobro posnavanje tehničke zborna. Radnja je pisana u dosta teškom stilu i odaje duh slavenske narodne glazbe. „Jeka“ je otpjevala misu skladno i

lijepo i dokazala tako, da je sposobna posegnuti i za teškim glazbenim djelima.

Hrčićeva „Zdravo Marijo“ odaje lijepi talenat kompozitorski.

Kompozicija nosi biljeg efektne duhovne skladbe u modernom stilu. Izmjenično pjevanje zbora i sola (sopran i tenor) čine skladbu zanimljivijom. Mješoviti zbor „Jekin“ dobro se poneo u toj stvari a solisti — gđica Emica Anger (sopran) i gosp. Milan Šolčarić (tenor), uvećale lijepim pjevom dojam skladbe. Bilo bi poželjno, da nas gosp. Hrčić podari sa još kojom kompozicijom.

Zapriječenog zborovodju „Jeki“ g. Buzinu zamijenio je ovaj put „Jekaš“ g. Adolf Blaga, kapelan. Mora mu se priznati da je zborom ravnao dobro. Na orguljama pratio je pjevanje skladno g. Stjepan Krajević, organista.

Hvala „Jeki“ na ovom glazbenom užitku, koga nam je pružila. Nadam se, da će nam koji put zapjevati nesamo na koncertu već i u crkvi. Zadaća pjevačkog društva nije samo buditi hrvatsku svijest već i promicati smisao za glazbu i širiti tako kulturu, a crkva je također pogodno mjesto za to.

Jedan od slušatelja.

Gospodarstvo.

Uputa o raspoznavanju sliNAVKE I ŠAPA. Kr. kot. oblast izdala je sljedeću uputu seoskim starješinama:

Svakome je seljaku još svježja neugodna uspomena na sliNAVKU I ŠAP iz nedavne prošlosti, iz godine 1911. i 1912. Svaki se još dobro sjeća koliko truda i muke treba oko ugušivanja te marvinske pošasti, kada ona u jednom selu ili općini uzme maha. Pa budući da prijeti opasnost i bojati se, da bi se sliNAVKA I ŠAP mogla ponovo k nama unijeti, jer se je već u nekim županijama naše domovine pojavila, potrebno je prije svega ovu kužnu bolest poznati, da se mogne svaki slučaj, čim se pojavi, odmah oblasti prijaviti.

Od sliNAVKE I ŠAPA mogu oboljeti papkari t. j. od domaćih životinja goveda, ovce, koze i svinje, a znakovi bolesti jesu: Goveče prestane jesti i piti ili to čini vrlo slabo, ima hladne uši, rogove i noge, nakostriješenu dijavu, stoji mirno ukočeno s malo savijenim ledjima, iz gubice izlazi slina, a na samoj sluznici gubice, te na jeziku vide se manji i veći mjehurići, a kada ti mjehuri popucaju nastanu na tim mjestima rane. — Ovo su znaci sliNAVKE. — Sa sliNAVKOM zajedno dolazi I ŠAP t. j. goveče ošepavi, papci su vrući, a među papcima nalaze se mjehuri i rane. — Često se razviju ovakovi mjehuri po vimenu kod krave, te se kroz nekoliko dana sasuuše u velike, debele kraste. Kada oboli krava muzara prestane mlijeko ili sasvim ili ga daje samo malo. — Slični znaci su i kod drugih životinja. Prema ovome bolest se može vrlo lako raspoznati, pa se nitko ne će moći ispričati, da nije pošast prijavio radi toga, što je nije prepoznao.

Poljar jedne kuće često je uzrokom nesreći cijeloga sela, pa kakogod se vatra — ako se u zametku ne ugasi, dok ju je lako gasiti — širi od kuće do kuće i čim više kuća zahvati stin ju je teže gasiti, tako je i s ovom marvinskom pošasti. Prijavi li se prvi slučaj bolesti, poduzme se sve na što, da se bolest dalje ne širi i bolest na taj način ostaje u jednoj kući, a ostale ostane poštedjene.

Debnost je svakoga, tko opazi, da mu je životinja bolesna ili pokazuje samo nepravilne znakove sliNAVKE I ŠAPA, da odmah prijavi svome starješini odnosno opć. poglavaru.

Seoskim starješinama polj seljaka se pod prijetnjom nesrećitih posljedica, da svake osam dana jedamput pregledaju papkare svoga sela na pošnjaku ili na kojom drugom prikladnom mjestu s obzirom na kužnu bolest sliNAVKA I ŠAP, te da odmah nakon pregleda o tome promene izvijene opć. poglavaru.

Iz moje bilježnice.

(San proljetne noći.)

D. A.

(Svršetak.)

Oh! položio sam sretno ispit. Nosim sobom kući pun veselja svjedočbu. Ma, jeli to moguće? Zar su i te muke već prošle? Sam si ne vjerujem! I? krasno li će sada uživati praznike! . . .

Putujem biciklom divnom romantičnom Likom.

Eto i opet ugledah nakon tolikih godina onaj ubavi gradić, gdje sam proboravio lijep dio svog djetinstva. Dolaze mi na pamet prve moje igre, drugovi — tamo pod snježnim starcem Velebitom. Hladan je on, mrk kakav je i bio. Ništa se nije promijenilo. Da nije se promijenio, ali ljudi pod njem promijenije se. . . . Sama nepoznata, tudja, neprijatna lica.

I tamo na mojem nekadašnjem igralištu, u dvorištu u vrtu sama tudja lica, koja nijemo, izvedljivo u mene bulje pitajući me pogledom, što tražim.

Ha! Evo me na „Kukusu“ . . . Gledam to divno, sinje hrvatsko more u tamo daljini vide se bijela jedra. Ribarske su to barčice. Čovjek bi u prvi čas mislio, da su to galebovi.

Plove . . . plove . . . dok mi ne umakne s vidika. Otpravile su tamo daleko, daleko za otokom. Tko zna, tko zna, da li će se sretno kući vratiti . . . ?

Ta neprijatna lica tjeraju me kući, progone me. Kod kuće sam opet i uživam naslade praznika . . . I Nju sam našao i opet . . .

Uživam u Njoj gledajući je. Mislim na svoje cilje, na svoju nadu . . . nu ona je nekud hladna nešto se i ona opet promijenila ili ne znam, možda je Ona-ona ista. Eh žena je, da zagonetka kao svaka žena . . .

Prenem se . . . pograbi me nečija ruka . . . snažno tako da se vas potresoš. Lasi mi se najezibe. Što je? Oh! gdje sam? Nisam li kod kuće na praznicima poslije položena ispita, na Velebitu na ispit . . . gdje sam? Čujem nekog poznatog mi monotonog zvona glas. Jeli to moguće? Nije li iluzije . . . sanje varave . . . Jest gorika istina i Prevario sam se ljuto: Ja sam kod svog pišačeg stola. Prospavao sam na sjemu cijelu noć. Jedna svjetiljka bori se sa prvim zračnim trcima proljetna sunca. Ne podnosi ona toga. Bori se žestoko, pucka, fijuče, podlegla je. Proljetni lahorić nadvladao ju. Ona snažna ruka, ruka je sluga Tončeka, koji me došao buditi. O ispitni još ni govora. To je sve bio tek varao san proljetne noći, tihe . . . nježne, pune nade, na bolji dan, koji će svanuti. . . .

Vodena skupčina.

Kad sam već bio na vinski skupčini, rekel sem kumu Grgi, da idemo i na vodenu skupčinu.

Ja im nigdar ne pijem vina prez vode, ali same im vode takajši ne pijem, kajti se modruna bojim.

Onda smo im došli na skupčinu u treći vrti, pak im vu salj još nekoga ni bilo, samo se je jen gospon spanciral gori doš kakti kakov medved po gajbi i glava mu je vesila na desnu stran i strašno je nekaj štederal.

Imel im je crni dugi kaput, beli lajbak i sivu taču, i baš im je sgtedeš kakti kakov veliki gospon vu penziji.

Moj se kum Grga tak gliboko poklonil, da sem mislil, da bu mu hrbet peknel, a ja sem im se strašno nasmejal.

Kaj se smejel, — zdri se sa me kum Grga, kaj ne vidiš, da se to sigurno kakov veliki i prebitman gospon.

Ti bodak — sem rekel kumu Grgi, kaj ga ne poznaj, em Ti je to on ki olovke i ancickarte prodaje. To se samo danas tak običel, da malo sponemogje ugledi.

Onda se došli i naš drugi purgari, četiri šmaka i dva štali iz Domstlova, pak sem se bojal, da se bude i oni možbi baš imel naše vode vu Domstlova.

Oda je već toga dost bilo onda je on gospon, ki olovke i ancickarte prodaje, začel govorit od nekakvih vodenih vur i nekakvega vražega statusa za vodu.

Poklem je pak jen gospon se Zagreba nekaj čital, kak se bu to plačalo, a najzadnič su začeli si govoriti, a največ ženske.

Onda su on gospon, ki olovke i ancickarte tržiju, dali donesti jenu kupicu i žicu pak su tak tukil, da sem se bojal da budu kupicu rezbili i komaj su tu skupčinu vbatrovili, da je malo tiho postalo.

I tak im je to išio do 5 ure, a najzadnič nismo znali, kaj ze sega bu, kajti jen drugega baš niš ni razmel.

Onda su on gospon ki olovke i ancickarte prodaje, rekel, da bu za denes dost i da bu na Televo druga skupčina i da se bu onda napravila nekakva revolucija, kak bi se voda mogla zabadav dobiti.

Nu viš ti kum — rekel je Grga, kega vruga me sikam vlečeš. Sad sem bedastiji nek sem predi bil.

- Prav imaš — rekel sem kumu Grgi, vinske su skupčine itak pametneje nek vodene.

Onda smo od jada prešli do Ivice na janjca, samo da vodu pozabimo.

Tam smo već našli one gospone ki su pri skupčini največ govorili i baš su se lepo krepili z janci i pohanimi piščenci i plii staro vino.

— Viš — rekel sem kumu Grgi, ovi spametni piju vino, a nam su dve vure od vode govorili.

Ja sem si dal već za väserlajtung se napraviti, pak bum vodicu pri biži imel, a zračunal sem si, da bu me voda baš dva krajcera na dan koštala.

Moja mamica je tak dobre vole, da su obedil tak dobri kak još nigdar nisu bili, a meni je pak rekla, da bu me s kuhačom natukla če bum išel na skupčine koje budu proti vodi špotale, i još je rekla, da rečem onomu gosponu, da nek rajši svoje olovke prodaje, a nam nek da mira.

Jurek Bažul.

Cilju

če doći one domačice, koje vole dobru kavu, pa kupuju „pravi :Franck“ u kutijama i omotima „mlincem“.

VOZNI RED

vrijedi od 1. svibnja 1914.

Vlakovi kreću i to:

Iz Samobora: 5³⁰, 7³⁰, 9, prije podne 1³⁰, 5³⁰, poslije podne 8, i 9³⁰ uveče.

Vlak u 9³⁰ uveče kreće samo nedjeljama i blagdanima u svibnju, lipnju, srpnju i kolovoza.

Svi vlakovi, osim potonja dva večernja, polaze do stanice Kolodvorske ceste.

Iz Zagreba: 7³⁰, 10³⁰, 11³⁰, prije podne, 2³⁰, 3³⁰, 5³⁰, poslije podne 8, i 9³⁰ uveče.

Vlak u 3³⁰ poslije podne, opći samo nedjeljom i blagdanima, vlak u 5³⁰ se opći na te dane. Vlak u 9³⁰ uveče opći samo nedjeljom i blagdanima u svibnju, lipnju, srpnju i kolovoza.

Svi vlakovi osim posljednjih dviju večernjih polaze sa stanice na Kolodvorskoj osim svaki put 5 časova prije odlaska vlaka.

Naučnika za trgovinu manufakturne robe traži uz govornu uvjet L. Rosenberger, trgovac Samobor.

U ljetnoj vrućini

Uspješno dezinfekcijsko sredstvo od prokušane vrednosti koje ubija sve bolesti, koje se sa hranom unose u avinijama u želudac, te ih tako čuva da ne obole.

Dobiva se samo u ljekarni:

M. KLEŠČICA u SAMOBORU.

Ura-nihatica, koja tuče na t. zv. „Gong“, ide 14 dana sa jednim navojem. Stoi 18 krana. Jamstvo 3 godine. Dobiva se kod I. Sudnika urara u Samoboru.

MILIJONI
upotrebljuju za

Kašelj

promuklost, sluzavost, katar, grčeviti kašalj i hripavac

Kaiserovy Prsní Karamelly

sa tri omerike

6050 svjedodžbi od liječnika i privatnih potvrđuju sigurni uspjeh.

Umot 20 i 40 fil., svežanj 60 f.

Izdava se kod **MIRKA KLEŠČICA** ljekarnika u Samoboru.

Hrvatska industrija za

strojno pletivo žice.

Vlasnik Šandor Hajoš
Telefon br. 6-38, Zagreb. Jukićeva ulica 12

Izrada raznih ograda od žica, svakovrsta h američkih pruživih umetaka za krevete i t. d. Isto se tako primaju popravci svih strojeva te parnih kotlova.

Za solidnost posla jamčim.

Sredstvo proti zatvorenju, tustilu i ulozima

STERNOV

moravsko gorko vrelo, blago i sigurno djelujuće sredstvo, te prema ispredjujućoj analizi najbolja gorka voda.

STERNOV pošta Sokolice kod Brna

Pozor vinogradari!

Obale za čuvanje očiju kod sumporenja vinograda dobiju se kod **Ivana Sudnika**, urara u Samoboru.

Lječilište u Samoboru.

Rendez-vous Samoboraca u Zagrebu.

Svratište

k „bobačkom rogu“

Izvrstan pelinkovac

preporučuje svojim cijenjenim gostima

M. Plijaž, svratištar.

Pomodna kuća i tvornica rublja S. BERGERA nasljednici

Jelačićev trg br. 2. ZAGREB Jelačićev trg br. 2.

Pine vunene i svilene tkanine.

Velike skladište fine svile, fantastične tkanine po najnovijem uskuu, engleskih tkanina sa koštima, flanela sa blase i kućne haljine te raznih podstava i berhenda.

Muške i žensko rublje kao i posteljina.

Velike skladište pamučne i platnene robe, stolnog rublja, garnitura za kava, vesene garniture za krevete i pokrivače od flanela, segova, savjesa i tkanina za postelstvo.

Uzorke kao i pošiljke preko K 20- šaljeno franko.

4 fillra

Najbolji cigaretni papir sadašnjosti je

„GOLUB“

Jedini hrvatski proizvod. Zdraviju neškodljiv. Dobije se svuda. — Stoji samo 4 fillra.

Prva hrv. tvornica cigaretnog papira U ZAGREBU.

4 fillra